

Ako správne citovať
v bakalárskych
a diplomových prácach

Záverečná práca je podľa zákona o vysokých školách (zákon č.131/2002 Z. z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) súčasťou štúdia podľa každého študijného programu, ktorá spolu s jej obhajobou tvorí jeden predmet; obhajoba záverečnej práce patrí medzi štátne skúšky a je jednou z podmienok riadneho ukončenia štúdia. Záverečná práca je samostatnou prácou študenta.

Záverečná práca je:

bakalárska práca, diplomová práca, dizertačná práca, rigorózna práca a habilitačná práca.

Dokumenty

- Smernica o náležitostiach záverečných prác, ich bibliografickej registrácii, kontrole originality, uchovávaní a sprístupňovaní.
- STN ISO 690:2022 Informácie a dokumentácia: Návod na tvorbu bibliografických odkazov na informačné pramene a ich citovanie.
- Vyhláška ÚNMS SR č. 76/2019 Z. z. o výške úhrady za poskytovanie technickej normy.
- Zákon č. 60/2018 Z. z. §14 o technickej normalizácii Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky.

Čo je citácia - citát

- **Citácia** je symbol alebo údaj, ktorý označuje citované miesto.

Nachádza sa na mieste nasledujúcom po citáte alebo citovanom (parafrázovanom) texte, podľa niektorej metódy odporúčenej normou STN ISO 690:2022.

- Slúži na spojenie prebratého (citovaného) textu so záznamom o citovanom dokumente.

⇒ na spojenie citovaného miesta so skráteným záznamom o citovanom dokumente umiestneným napr. pod čiarou na príslušnej strane textu. Tento záznam je potom položkou v zozname bibliografických odkazov.

- **Citát** je text doslovne prevzatý z citovaného dokumentu, resp. informačného zdroja.

Citujeme

Citujeme akúkoľvek formu dokumentu alebo prevzatú časť, v prípade ak preberáme:

- doslovný text (citát),
- modifikovaný text alebo jeho časť (parafráza),
- tabuľky, grafy, obrázky,
- internetové zdroje ...

v súlade s Autorským zákonom SR (Zákon č. 185/2015)

Zásady citovania

1. Bibliografický odkaz musí presne identifikovať zdroj, aby ho bolo možné bez ťažkostí vyhľadať.

(Bibliografický odkaz je štandardizovaný popis citovaného dokumentu a musí obsahovať predpísané časti popisu.)

2. Poradie údajov v odkaze (v popise zdroja) je záväzné.

3. V celej práci treba používať rovnakú techniku citovania.

Zásady citovania

V prípade, že časť prevzatú z iného diela, doslovne citujeme, dáme ju do úvodzoviek.

- Ak parafrázujeme, úvodzovky použiť nemusíme.
- V každom prípade ale za touto časťou textu musí byť údaj zdroja.

Vzt'ahy medzi základnými prvkami citačného procesu (harvardský systém)

knihovnícky tradicionalizmus a jednostrannosť systémového technokratizmu a „*vidieť človeka aký je, čo vie a čo chce vedieť, ako vie robiť, čo k tomu z ľudského fondu poznania potrebuje, aké sú jeho vlastnosti a schopnosti, jeho kultúrna, kvalifikačná a informačná úroveň, ktorá mu uľahčí sebapoznávanie, sebaaktualizovanie, sebarealizáciu v danom prostredí i spoločnosti*“ (Žatkuliak 1981). Dnes, po dvadsiatich rokoch, je téma človeka v spoločenských procesoch všeobecne znovu oživená a miestami sa zdá, že až zdevalvovaná (napríklad „zázračnými“

ŽATKULIAK, Ján G., 1981. *Používatelia odborných informácií a informatické služby*.

citát

citácia v texte

skrátенý

odkaz

pod čiarou

Príklady – vnútrotextové citácie

System mena a dátumu (tzv. harvardský systém):

- „Typickými znakmi sú tiež irónia a sarkazmus, ktoré v Ballovej próze nie sú len odmietnutím a zatratením sveta, ale aj spôsobom jeho poznávania.“ (Karpinský 2011).

KARPINSKÝ, Peter, 2011. Päť X päť: Antológia súčasnej slovenskej prózy.

Príklady – vnútrotextové citácie

Číselný systém vo forme horného indexu, ktorý odkazuje na poznámku pod čiarou:

- „Typickými znakmi sú tiež irónia a sarkazmus, ktoré v Ballovej próze nie sú len odmietnutím a zatratením sveta, ale aj spôsobom jeho poznávania“¹¹.
- „Práve v roku 1915 Rakúsko-Uhorskom otriasala vojna, naozaj krvavo sa bojovalo napríklad na južnej strane Karpát“¹².

¹¹ KARPINSKÝ, Peter, 2011. Päť X päť: Antológia súčasnej slovenskej prózy.

¹² Online. Dostupné z: http://www.valka.cz/clanek_12331.html. [cit. 2023-09-04].

Príklady – vnútrotextové citácie

Číselný systém (číslo v hranatej zátvorke), ktorý odkazuje na poznámku pod čiarou:

- „Typickými znakmi sú tiež irónia a sarkazmus, ktoré v Ballovej próze nie sú len odmietnutím a zatratením sveta, ale aj spôsobom jeho poznávania“ [11].
- „Práve v roku 1915 Rakúsko-Uhorskom otriasala vojna, naozaj krvavo sa bojovalo napríklad na južnej strane Karpát“ [12].

[11] KARPINSKÝ, Peter, 2011. Päť X päť: Antológia súčasnej slovenskej prózy.

[12] Online. Dostupné z: http://www.valka.cz/clanek_12331.html. [cit. 2023-09-04].

Príklady – citácia obrázkov

Obrázok 3 Koaličné veliteľstvá nevojenskej operácie

Resolute Support v Afganistane

Zdroj: Resolute Support Mission

Príklady – citácia tabuliek

Tabuľka 12 Stanovenie utility variantov rozhodovania pre kritérium K_5 - Letiská

$V_3 \rightarrow V_2 \rightarrow V_1 \rightarrow V_4$

	V_1	V_2	V_3	V_4	Σ	Utilita
V_1	1	0,33	0,2	3	4,53	0,14
V_2	3	1	0,33	5	9,33	0,30
V_3	5	3	1	7	16,00	0,51
V_4	0,33	0,2	0,14	1	1,67	0,05
Σ					31,53	

Zdroj: autor

Citácia obrázkov a tabuliek

Zdroj: citácia (tabuľku ste prebrali celú z iného zdroja)

Zdroj: autor na základe dát z ... (prebrali ste surové dáta, ale ste ich spracovali)

Zdroj: autor (ak ste dáta zozbierali sami a tabuľku spracovali sami)

Na konci práce nesmie chýbať:

- Zoznam tabuliek
- Zoznam obrázkov

Citácia noriem

Žiadosť o udelenie súhlasu na citovanie časti slovenskej technickej normy alebo časti technickej normalizačnej informácie

Podľa § 14 ods. 5 a 6 zákona č. 60/2018 Z. z. o technickej normalizácii (ďalej len „zákon“) Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky ako slovenský národný normalizačný orgán udeľuje súhlas na odplatné alebo bezodplatné citovanie časti slovenskej technickej normy alebo časti technickej normalizačnej informácie.

Od 1.4.2020 sa podľa § 14 ods. 4 písm. a) zákona žiadosti o udelenie súhlasu na citovanie časti slovenskej technickej normy alebo časti technickej normalizačnej informácie podávajú prostredníctvom automatizovaného systému, ktorý nájdete na <https://citacie.unms.sk/>

Zoznam použitej literatúry

- zoznam bibliografických odkazov

V závere textu nesmie chýbať zoznam všetkých zdrojov (knižných, časopiseckých, legislatívnych, internetových zdrojov a iných, ktoré ste citovali v záverečnej práci).

Zoznam bibliografických odkazov je potrebné zostaviť podľa toho aký systém citovania ste používali v celej záverečnej práci.

- **harvardský systém – abecedne**
- **číselný systém – podľa poradových čísel citovania**

Príklady zápisov rôznych bibliografických odkazov na zdroje použité v texte

Monografia:

ŽATKULIAK, Ján G., 1981. *Používatelia odborných informácií a informatické služby*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

Turistika a športy v prírode: súčasný stav a najnovšie trendy, 2003. Liptovský Mikuláš: Vojenská akadémia v Liptovskom Mikuláši. ISBN 80-8040-221-3.

KICZKO, Ladislav, 1997. *Slovník spoločenských vied*. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo. ISBN 80-08-01040-1.

Článok z časopisu:

STEINEROVÁ, Jana, 2000. Princípy formovania vzdelania v informačnej vede. **In:** *Pedagogická revue*. Roč. 2, č. 3, s. 8-16. ISSN 1335-1982.

Príspevok v zborníku:

KRŠKA, Peter, 2002. Časové charakteristiky skoku o žrdi žien. **In:** *Problémy súčasnej atletiky. Zborník prác z vedeckej konferencie*. Bratislava: ICM Agency, s. 122-125. ISBN 80-89075-12-6.

Príklady bibliografických odkazov

Webové stránky, elektronické monografie:

- SMITH, Albert, 2008. *Constitutional history*. **CD ROM**. Toronto: Steward Press. ISBN 0-7710-1932-7. [citované 2023-09-04].
- ZECHENTER-LASKOMERSKÝ, Gustáv Kazimír, 2010. *Cestovanie z Viedne do Chorvátskej r. 1846*. **On-line**. Zlatý fond denníka SME. ISBN 0-7710-1932-7. **Dostupné z:** http://zlatyfond.sme.sk/dielo/1325/Zechenter-Laskomersky_Cestovanie-z-ViednedoChorvatskej-r-1846. [citované 2023-09-04].
- *Firemník*, ©2011. **Online databáza**. Nižný Klátov: Goalnet. **Dostupné z:** <http://www.firemnik.sk/>. [citované 2023-09-04].
- AICHBAUER, Stefan, 2022. *Responsible Procurement: Leading the Way to a Sustainable Tomorrow*. Cham: Springer International Publishing. ISBN 978-3-030-98639-1. **Dostupné z:** <https://doi.org/10.1007/978-3-030-98640-7>. [citované 2023-09-05].

Údaj ISBN (u kníh), ISSN (u časopisov) alebo DOI - (identifikátor digitálnych objektov) je povinný, ak je k dispozícii. Napr. staršie knihy nemajú ISBN, tak tam sa neuvádza. DOI tiež nenájdeme pri všetkých elektronických príspevkoch.

Ak je citovaný zdroj dostupný na internete, je potrebné uviesť hypertextový odkaz (URL, DOI). Je identifikovaný slovným spojením „**Dostupné z**”. Dátum citácie sa píše za odkazom do hranatej zátvorky a uvádza sa celým slovom „**citované**”, vo formáte rok-mesiac-deň.

Publikácie dostupné v Akademickej knižnici

[Ako napísať a úspešne obhájiť záverečnú prácu \(alebo ako zjesť slona\) / Jaroslav](#)

[Ďaďo](#)

Ďaďo, Jaroslav, 1954-

Nakladateľské údaje: [Ružomberok : Epos, 2022](#)

Signatúra: Uč 5547

[Ako písať záverečné a kvalifikačné práce : ako písať bakalárske práce, diplomové práce, dizertačné práce, špecializačné práce, habilitačné práce, seminárne a ročníkové práce, práce študentskej vedeckej a odbornej činnosti, ako urobiť bibliografické odkazy, ako citovať tradičné a elektronické dokumenty / Dušan](#)

[Katuščák](#)

Katuščák, Dušan, 1946-

Nakladateľské údaje: [Nitra : Enigma, 2007](#)

Signatúra: ZF 31829

Publikácie dostupné v Akademickej knižnici

Akademická príručka / Dušan Meško, Dušan Katuščák a kolektív

Meško, Dušan, 1956-

Nakladateľské údaje: Martin : Vydavateľstvo Osveta, 2005

Signatúra: Uč 5179

Efektívne vysokoškolské štúdium II. : (aktuálne študijné zručnosti a postupy) / Marián Kika

Kika, Marián, 1952-

Nakladateľské údaje: V Banskej Bystrici : Belianum, 2022

Signatúra: ZF 36063

Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce : ako písať seminárne a ročníkové práce, práce ŠVOČ, diplomové, záverečné a atestačné práce a dizertácie / Dušan Katuščák

Katuščák, Dušan, 1946-

Nakladateľské údaje: Bratislava : STIMUL, 1998

Signatúra: ZF 27066

Záver

odkaz na stránku AK – *TIPY & POMÔCKY* - Ako správne citovať?:

http://ak.aos.sk/images/Spravne_citovanie_fin.pdf

webová stránka, ktorá Vám pomôže správne citovať:

www.citace.com

Prajeme Vám veľa úspechov pri písaní záverečných prác

Ďakujem za pozornosť

Spracovala: Soňa Jačalová